

SYBA -
2414118
2 for 5
pages - 2

G.T.
[Time: 3 hours]

Q. P. Code: 34427

[Total Marks: 100]

100

- N.B. : (1) All questions are **compulsory**.
(2) All questions carry **equal marks**.
(3) **Figures to the right indicate marks to sub-questions.**

1. Attempt **any two** of the following:

- (a) Describe the role of education in the society according to Gandhian philosophy. 10
(b) What is the role of teacher according to Mahatma Gandhi? 10
(c) Write an essay on Naiy Talim according to Dr. Sadgopal. 10

2. Attempt **any two** of the following:

- (a) What is nationalism according to Gandhiji? Illustrate. 10
(b) Comment on Gandhian view of democracy and role of villages in democracy. 10
(c) Describe the Gandhian concept of Ram Rajya. How does it visualise ideal state? 10

3. Attempt **any two** of the following:

- (a) Explain the basic values and principles of Gandhian economic thought. 10
(b) Discuss Gandhian views on Khadi and its importance. 10
(c) Elaborate in detail Gandhiji's idea of self-sufficient village system. 10

4. Attempt **any two** of the following:

- (a) Discuss the influence of Gandhian principles on the Indian Constitution with special reference to Directive Principles of State Policy. 10
(b) How did Bhoodan movement emerge? Explain the criticism against it. 10
(c) Write a note on Nelson Mandela. How was Mandela influenced by Mahatma Gandhi? 10

5. Attempt **any two** of the following:

- (a) Explain Hiware Bazar as a model of grass roots democracy. 10
(b) Analyse Gandhiji's critique of modern civilization. 10
(c) How was Martin Luther King influenced by Mahatma Gandhi? 10

(मराठी रूपांतर)

वेळ: ३ तास

एकूण गुण: १००

सूचना: (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(३) उजवीकडील अंक उपप्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

१. कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

(अ) गांधीवादी तत्वज्ञानानुसार समाजामधील शिक्षणाच्या भूमिकेचे वर्णन करा. १०

(ब) महात्मा गांधींच्यानुसार शिक्षकाची भूमिका काय आहे? १०

(क) डॉ. सद्गोपाळांच्यानुसार 'नयी तालीम' यावर निबंध लिहा. १०

२. कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

(अ) गांधीजींनुसार राष्ट्रवाद काय आहे? स्पष्ट करा. १०

(ब) गांधीजींचे लोकशाही विषयक विचार व खेड्यांची लोकशाहीतील भूमिका यावर भाष्य करा. १०

(क) गांधीजींच्या रामराज्य संकल्पनेचे वर्णन करा. आदर्श राज्याचे दृश्य ते कसे साकारतात ? १०

३. कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

(अ) गांधीजींच्या आर्थिक विचारांची मुलभूत मूल्ये व तत्वे स्पष्ट करा. १०

(ब) गांधीजींचे खादीबदलचे विचार व त्याच्या महत्वावर चर्चा करा. १०

(क) गांधीजींची स्वयंपूर्ण खेड्यांची कल्पना तपशीलवार विशद करा. १०

४. कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

(अ) राज्याच्या धोरणाचे मार्गदर्शक तत्वे यांच्या विशेष संदर्भात भारतीय राज्यघटनेवरील गांधीवादी तत्त्वांच्या प्रभावाची चर्चा करा. १०

(ब) भूदान चळवळ कशी उदयास आली? त्याविरुद्धची टीका स्पष्ट करा. १०

(क) नेल्सन मंडेलांवर टीप लिहा. मंडेला हे महात्मा गांधींमुळे कसे प्रभावित होते ? १०

५. कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

(अ) तळागाळातली लोकशाहीचे एक प्रारूप म्हणून हिवरे बाजारवर स्पष्टीकरण द्या. १०

(ब) गांधीजींच्या आधुनिक संस्कृतीच्या टीकेचे विश्लेषण करा. १०

(क) महात्मा गांधींमुळे मार्टिन लुथर किंग कसे प्रभावित झाले होते ? १०